

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 50.

Scrierile pe care se au să
primim, - Manuscrisurile nu se
reîntorc.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuștiri:
In Viena: M. Dvornik, Heinrich
Schickel, Rudolf Koss, A. Oppelt
Nachfolger; Anton Oppelt, J.
Dannow; In Budapesta: A. F.
Goldberger, Jakob Bernai; In
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoly & Lehmann.

Prețul inserțiilor: o seriă
garmonă pe o coloană 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicarea mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină 5-8 a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

„Gazeta” iese în mă-care zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la ad. colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 90 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

A N U N Ș I

Nr. 6.

Brașov, Vineri 10 (22) Ianuarie

1897.

La desbaterea bugetară.

Erī s'a încheiat desbaterea generală asupra proiectului de buget în camera ungurescă. Cine mai poartă ađi grija fraselor, ce se imblătesc la asemeni ocaziuni în dietă? Resultatul e și așa dinainte cunoscut: urcare a dărilor și nouă esecutii în totă țera.

Și-au pierdut din interes „desbaterile” dietei unguresce și prin faptul, că în urma alegerilor fără părechia făcute de Banffy, mame-lucii lui stăpănesc cu totul situațiunea parlamentară, séu mai bine đis servesc ca mijloc pentru ca alții sé-o stăpănescă.

Unii đic, că e Viena care o stăpănesce, alții susțin, că o stăpănesce jidano-liberalismul și kossuthismul. Se va vedé în curénd, care păreré este mai apropiată de adevér.

De-ocamdată s'a terminat desbaterea generală fără de nici un șgomot, ba chiar în totă liniștea. Dintre partidele opoziționale numai kossuthiștii și cei de „partida popo-rală” și-au ridicat vocea în decursul desbaterei. Partida lui Apponyi și mica cétă a lui Ugron au preferit a observa o atitudine passivă. Cu alte cuvinte, n'au aflat, că este demn de-a sta de vorbă cu mame-lucii lui Banffy.

Organele apponyiste spun, că școpul partidei lor a fost, ca prin atitudinea passivă, adevă prin tăcere ea, sé facă, ca țera sé cunoscă cu atât mai bine impotența majorității cabinetului Banffy. Dăcă i-a succes acésta séu nu, este o întrebare, cu care noi nu voim sé ne ocupăm, pentru-că nici nu ne împoartă.

Ca moment caracteristic relevăm însă, că atitudinea celor ce prin tăcere au voit sé protesteze contra guvernului și a majorității de ađi,

vine numai în ajutorul principiului passivității față cu o stare de lucruri, ce-și are o sorginte atât de turbure și tristă.

Dăcă nici chiar Ungurii opoziționali nu găsec alt mijloc de-a se feri de contactul veninos cu cei dela putere, decăt rezerva și atitudinea passivă, atunci réul trebuie sé fiă forțe încuibat, așa încât sé nu fiă modru de-a te feri altfel de el.

Dér nu ne vom opri mult la asemeni contempleri. Alte sunt cărările lor și alte ale nóstre; ei tind la sugurmarea dreptății și a egalității naționale, noi din contră cerem mai întâi de tóte dreptate și cumpănă egală la măsurare.

Forțe semnificativă a fost vorbirea contelui Ioan Zichy pentru marcarea situațiunei. El a vorbit în numele „partidei poporale”, dér a desfășurat nisece principii deosebite conservátore. Vorbind de abuserile la alegeri, Zichy đise, că ele dau dreptate celor ce đic, că partida maghiară liberală s'a străformat într'o partidă de tirani.

In Viena, đise el, se atribue ca un mare merit guvernului unguuresc, că i-a succes a ațita una contra alteia fracțiuni independentilor. Și totuși nu este așa, cum se crede în Viena, că adevă partida „independentilor” a făcut un pas spre guvern; din contră, guvernul a făcut un pas spre „independenti” prin aceea, că în multe cercuri a sprjinit pe candidații partidei kossuthiste.

A vorbit acest deputat mult și cu efect și în contra liberalismului și a mai constatat și adevérul, că în Ungaria deja de dec'i de ani mai esistă o partidă conservátore, care sé mai modereze esecesele liberalilor.

Face însă o impresiune ciudată a auđi ađi vorbind de moderațiune

la Unguri. Cu tóte acestea, numitul deputat are dreptate și ar fi numai spre binele Ungariei, dăcă s'ar puté modera într'un fel séu altul esecesele șovinismului unguuresc, fiă el de ori-ce colóre.

CRONICA POLITICĂ.

— 9 (21) Ianuarie.

In ședința de alaltăeri a dietei unguuresce s'a terminat desbaterea în general asupra bugetului. Mai au sé urmeze acum vorbirile de încheiare și apoi desbaterea de paragrafi. Mai rer s'a pomenit, ca desbaterea bugetului sé fiă atât de scurtă. Causé este a se atribui mai întâi de tóte împrejurării, că în urma alegerilor de sub „dibacea” conducere a lui Banffy, șirurile opoziției s'au rărít forțe; al doilea, partida „națională” a lui Apponyi, precum șcim, a stat în passivitate și astfel lupta au purtat'o aprópe numai deputații din „partida popo-rală” și kossuthiștii, carī însă în fond merg cam mână în mână cu Banffy și partida sa. Astfel clica guvernului póte sé-și jóce mendrele după plăc, căci nu prea are cine sé-i turbure apele.

Foile din Budapesta aduc șcirea, că în curénd are sé se constitué un nou partid politic unguuresc, pe care contele Ioan Zichy, fiial lui Ferdinand Zichy, l'a și proclamat deja în ședința de alaltăeri a camerei unguuresce. Noul partid va fi un partid conservativ. Simburele acestui partid il forméză fruntașii „partidei poporale” și a celor ce stau înafară de partide. Se crede, că în jurul noului partid se vor grupa și membrii cu ideii conservative carī astăđi fac parte din partida guvernamentală. Pentru constituirea noului partid, care promite a fi unul dintre cele mai sănătóse între partidele unguuresce de ađi, decurg, după cum spune „M. H.”, serióse discuții și pertractări în cercurile politice unguuresce.

Martī a fost deschis parlamentul engles. In discursul tronului se accentuéză mai întâi, că raporturile Angliei cu tóte puterile sunt amioabile. Mai departe se amintesc grozavele măcelăriri întémplate la Constantinopol și alte localități ale imperiului otoman. Se spune, că parlamentului 'i se vor presenta documente, în carī se va aréta ce considerațiuni au îndemnat pe puteri de a supune situațiunea actuală a Turciei unor constătuiri deosebite a reprezentanților lor în Constantinopol. Conferențele celor șese ambasadori se continuă.

Acțiunea Chedivului în contra Chali-fului a fost până acuma succésă. Trupele Chedivului spriginite de oficerii și trupele britanice, au recucerit civilizațiunii provin-cia roditoare Dongola, esecutând niace esoperatiuni cu forțe mare dibăcia.

Guvernul britanic s'a sfătuit cu Statele-Unite americane, carī au luorat ca amici ai Venezuelei, ca sé supună cérta dintre Venezuela și British-Guyana hotărării unui arbitriu. S'a făcut cu Venezuela o învoială dela care Regina speréză încetarea oertelor.

Regina își exprimă mai departe mulțumirea asupra încheierii unui tractat de arbitriu general cu Statele-Unite pentru aplanarea paoinică a tuturor divergențelor, ce s'ar ivi între cele două țeri, și dá espreștione speranței, ca acésta învoială va oăștiga o mai mare valóre prin aceea, că indemnă și pe alte puteri, de a lua în considerare acest principiu, prin care periculu unui réșboit s'ar micșora forțe mult.

Mesagiul amintescé apoi șuprimarea rescólei în Matabele, situația apesată a industriei de zahar în coloniile vest-índice și fómetea în India. Guvernul indian, đice, face tóte șfortările spre a micșora miseria. In Bombay și Kurrachee s'a ivit și ciurma și cu tóte măsurile de precauțiune luate, nu sunt semne că epidemia ar scădea. Guvernul din India a fost avisat sé ia tóte măsurile pentru combaterea ciumei.

Cu privire la buget, sé đice în Mesagiul, că, precând guvernul se străduiesce de a evita ori-ce cheituélă nefolositoare, situa-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Câte-va pagine despre Traian.*)

M. Coccejus Nerva, un bărbat vrednic și nobil, distins ca jurist, dér înaintat în vârstă și afară de aceea bolnăvicios, așa încât de multe-ori era împedecat din cauza bólei dela esercitarea obiemării sale de domnitor, era hotărít a domni după rânduiala făcută la șuirea pe tron a lui Vespasian (lex regia de imperio). El promise cu jurământ, că față de senatori abđice de dreptul de a decide asupra vieții și morții șupușilor séi, ușură dările și căută în tóte chipurile sé ridice pe poporul roman. Astfel, ca sé dea din nou viață agriculturii, care începuse a decăde, el dispuse

* Traducem aceste pagine din vol. II al Istoriei universale ilustrate apărute în Lipsca (editura Spamer) sub direcțiunea profes. Dr. Otto Kaemmel (Spamer's Illustrierte Weltgeschichte, Leipzig, 1896). Credem, că ele vor interesa pe ceșutori „Gazetei” atât prin subiectul lor, cât și prin împrejurarea, că autorul lor se provóca la rezultatele cercetărilor unui învățat român, lucru rar până acum în scrieri de asemenea natură.

a se cumpăra mai multe moșii estinse și a se împărți în ogóre mici print'o comisiune de patru bărbați, după obiceiul vechi, republican. După aceea făcu o fundațiune însemnată, constatátore din venitul mai multor moșii, din care fundațiune aveau sé fiă ajutași la creșterea copiilor părinții săraci nu numai din Roma, ci din între-gă Italia. In genere Nerva s'a interesat în prima linie de Italia și apoi de provinci. In sé bunele intențiuni ale acestui domnitor au fost zădărnicite de oșășimea, căreia nu-i era pe plac, cu deosebire de gardă. In Octomvre 97 d. Chr. se ridicară oșășii din gardă împotriva lui, măcelăriri înainte a lui pe ucigășii lui Domițian și-l siliră sé aprobe acésta faptă a lor în senat. Deși după aceea liniștea se restabilí, totuși Nerva recunoscu, că brațul séu este prea slab, ca sé conduca singur cărma statului, și astfel, dovedind o rară cunoșcință de ómení, adoptă ca fiu și tot-odată denumi de coregent pe distinsul guvernator al Germaniei superjore, M. Ulpiu Traian. Vađa aces-tuia fú de ajuns, sé țină în frâu și din departare garda romană și când Nerva muri în 27 Ianuarie a. 98 d. Chr., Traian îi urmă ca șuccessor pe tron, fără sé întempine vre-o împotrivire.

Traian nu era de nascere din Roma, ba nici din Italia, oi se născuse în 18 Septemvre a. 53 d. Chr. în colonia Italica din provincia spaniolă Baetica, ce e drept, din părinți de origine italică. Tatăl séu fusese consul și procousul; el însuși își câștigase în Siria, Spania și Germania o mare es-periență în arta réșboiului și în administrațiune, așa încât sub Domițian trecéa de cel mai destoinic general și de funcționarul cel mai vrednic. Ca împérat, el ímplini în modul cel mai strălucit tóte șperanțele puse într'ensul.

Traian este unul dintre domnitorii cei mai strălucii, carī au trăit vre-odată. In privința talentelor sale multilaterale asemenea cu Iuliu Ceasar, în privința puterei morale superior acestuia; comandant îndrășneț în întocmirea planurilor sale și de o tenacitate neînfrântă în esecutarea lor; ca bărbat de stat adēnc pricepător în tóte estiunile complicate de drept și de administrațiune, pe care avea sé le resólve drept, nepărtinitor și tot-déuna șigur în hotăririile sale; ca om, simplu și limpede în tot ce voia și vorbia, déră tot-odată blând și șfabil, disprețuind ori și ce asprime de prisos, după domnia nefastă a lui Domițian și după slăbiciunea lui Nerva, a inaugurat un secol

de dezvoltare priincioasă și de pace internă nu numai pentru Roma și Italia, ci pentru întreg imperiul, dela neguróșele lacuri ale Scoției până la pustiiile arse de șóre ale Bereuicei și dela țermurii Oceanului Atlantic până la valorile calde ale Eufratului. Neuitat strălucescé numele séu vécuri întregi prin istoria unor timpuri întuneóșe și chiar și estrasul scurt și simplu istoric al așa numitului Aurelius Victor il numescé „áfătorul dreptății și al unui nou drept al umanității și al pietății”, și ca „păzitorul și ocrotitorul obiceiului celui vechi”.

Din nenorocire nu ni-s'a păstrat nici o scriere contemporană a réșboielor sale și a activității sale în timp de pace, déră pe basa panegyricului lui Plinius celui tiner și a scrierilor schimbate de acesta, ca guvernator al Bithyniei, cu domnitorul séu, totuși putem sé ne facem o idee despre lucrările sale. Rescriptele precise și limpede la întrebările funcționarului séu ne arată pe autocratul, care poartă pe umerii séi între-gă povara domniei; ele ne revóca în memorie observările marginale, cu care avea obiceiul de a provedé și prin care resolya Frideric cel Mare, regele Prusiei, hărțile, ce i-se înaintau. Afară de însem-

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Ianuarie 1897.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Renta ang. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%) and Price (e.g., 122.20, 99.65).

Cursul pietei Braşov.

Din 21 Ianuarie 1897.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Banca rom. Camp., Argint român. Camp.) and Price (e.g., 9.46 Vënd., 9.48).

Nr. 529—1897.

Publicaţiune.

Din diferite consideraţiuni nefiind acomodat locul dinaintea depoului pompierilor din piaţa pentru vânzarea cailor erariei de aceea în conţelegere cu comanda ces. şi reg. de cavalerie Nr. 1, se dispune, că pentru vânzarea astorfel de cai se se folosescă de aci înainte locul de exerciţiu pentru miliţie dinaintea stradei porţi.

Braşov, 16 Ianuarie 1897.

1158,1—1 Magistratul oraşenesc.

Convocare.

Subscriitorii acţiilor institutului de credit şi de economii „Zlagneana“ societate pe acţii în Zlatna se invită prin acesta în virtutea §-ului 154 al legii comerciale la adunarea generală constituantă care se va ţine în Zlatna Sâmbătă la 27 Martie n. 1897 înainte de amăzi la 10 ore în localul şcolii gr. or.

OBIECTELE:

- 1. Raportul fondatorilor.
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societăţii.
4. Constituirea societăţii cu ca-

pital social 100.000 corone (50.000 florin v. a.).

5. Alegerea comitetului de supraveghere.

6. Descărcarea fondurilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.

În sensul §-ului 155 al legii comerciale fă-care acţie subscriasă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu pôte exercita, ér subscriitorii pot participa la adunare seu în persoană seu prin plenipotenţafi.

Din şedinţa fondatorilor societăţii pe acţii.

„Zlagneana“ ţinută la Zlatna la 12 Decembrie 1896.

George Visia, Emmanuel Beşa, preşeeinte, notar.

FARMACIA

cu o daravere de 14,000, într'un oraş mai mare din Transilvania, cu o fabrică de sodă este a se vinde pe lângă condiţiuni favorabile. Se pôte preda imediat.

Informaţiuni detaliate la Administraţiunea foii noastre.

1—5.

Fabricatele mele sunt renumite ca bune şi ieftine!

Remontoir-nikel fl. 3.50; Remontoir-argint 800/1000 fl. 6; Remontoir-anker Spiral-Breanet 15 petri fl. 10, cu 16 petri sistem Glashutte, 1 chaton fl. 12. Deşteptător (wecker) mers de anker strălucitor prima calitate fl. 1.70. Regulator cu mers de o şi fl. 5.75. Regulator cu mers de 10 zile fl. 8.50. Insemnarea preţurilor cu ilustraţii despre ciasornice, lanţuri, regulatori, aurarii şi argintării se trimit gratis şi franco. — Ce nu convine se schimbă seu se dă preţul îndărăt.

Eug. Karecker Uhrenfabrik, 94. Bregenz am Bodensee. Garanţie de doi ani. 11.11—12.

Anunţuri

(insertiuni şi reclame)

Suntă a se adresa subscribe, administraţiunii. În casui publicării unui anunţiu mai mult de odată se face scădemânt, care creşte cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Large railway schedule table with multiple columns for train types (Tren de persoan., Tren accel., Tren mixt, Tren de persoan. accel.), destinations (Budapesta-Predeal, Ghiriş-Turda, Copsa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, Simeria (Piski)-Hunedóra, Braşov-Zărneşti, Mureş-Ludoş-Bistriţa, Arad-Timişóra, Sibiu-Cisnădie, Sighişóra-Odorheiu-săcesc.), and times.

Notă: Orele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceta de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadraţi cu linii mai negre înseamnă orele de noapte.